

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIE POLITICĂ

DIRECTOR: C. G. DISSESCU

PRIM-REDACTOR: V. ATHANASOVICI

Redactori: PAUL NEGULESCU, DEMETRU NEGULESCU, ALEX. CERBAN, G. MEITANI, G. G. DANIELOPOLU
G. C. CRISTESCU, SILIU RĂDULESCU

ZIARUL APARE
JOIA ȘI DUMINECA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: STRADA PARIS, 20

REDACTOR-ADMINISTRATOR
B. P. RĂDULESCU

ABONAMENTELE

se fac pe an și pe jumătate de an
la 1 Ianuarie și 1 Iulie

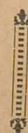
Dela 1 Iulie până la 1 Sept. ziarul nu apare

GRIGORE G. PĂUCESCU
FONDATOR-PROPRIETAR

Un număr: 50 bani

Un număr vechiu 1 leu

COSTUL ABONAMENTULUI

Pe an, 40 lei; pe jumătate an, 20 lei

Studentzii plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaugă timbrul postal

S U M A R

Anul 1914 și Reforma agrară de d-l D. Alexandresco.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ. — *Inalta Curte de casațiune și justiție, secțiunea III*: Judecătorul-sindic al tribunalului Ilfov al falimentului F. Nacht cu B. M. Brinder.

Curtea de apel din București, secțiunea IV: Dumitru Lovin cu Isac Mitrany și Albert Benrey.

Tribunalul județului Neamț: G. Cires, cerere de înscriere în listele electorale.

JURISPRUDENȚA STRAINĂ. — *Tribunalul civil din Charleroy*. — Observațiune de d-l D. Alexandresco.

Tribunalul civil din Bayeux. — Observațiune de S. R.

Tribunalul civil din Carcassonne. — Observațiune de S. R.

Anul 1914 și Reforma agrară

Anul 1914, pe pragul căruia ne aflăm în momentul când scrim aceste rânduri, va rămâne un an memorabil în analele țării noastre, pe care sute de mii de suflete îl vor binecuvânta; căci, după toate probabilitățile, el va vedea realizându-se una din cele mai mari și mai folosite reforme dela ordinea zilei, înscrisă în fruntea programului unui partid politic, și anume: reforma agrară.

Pământul trebuie să aparție, în adevăr, tuturor, după putința și mijloacele fiecăruia, iar nu numai unei clase privilegiate de oameni. Proprietatea cea mare trebuie, deci, să facă acest sacrificiu, și-l va face cu bucurie, suferind această expropriere, spre a se putea crea proprietatea

cea mică, în care țara noastră, ca și multe alte țări, își va găsi scăparea ei.

«Pe la țară, zice *La Bruyère*¹⁾, se văd niște animale sălbatice, răspândite pe câmpii, bărbați și femei, vineți și arși de soare, lipsiți de pământul ce ei sapă și scormolesc mereu. Vocea lor pare a fi articulată. Când se ridică în picioare, fața lor pare a fi de om, și oameni sunt în adevăr. Noaptea ei se retrag în vizuniile lor, unde trăesc numai cu pâine neagră, cu apă și rădăcini. Ei scutesc pe ceilalți oameni de sarcina de a ară, de a semăna și de a strânge recolta câmpului și, deci, merită să aibă o bucată din pâinea ce au semănat».

Să nu se creadă că țăranul este astăzi mai fericit la noi decât era în Franța sunt acum cât teva sute de ani; căci el nu are nici măcar pâinea cea neagră de care vorbește *La Bruyère*, ci mănâncă porumb, și acela de multeori stricat, ceea ce îi otrăvește sângele.

Nedreptatea este strigătoare. Țăranul este, în adevăr, acel care scurmă pământul, udându-l cu sudoarea lui, și tocmai el duce lipsa acestui pământ, pe care îl muncește până ce cade din picioare, însă pe care îl muncește pentru alții, iar nu pentru el.

1) *La Bruyère, Caractères, chap. 11, De l'homme.*

Sic vos non vobis nidificatis, aves ;
 Sic vos non vobis vellera fertis, oves ;
 Sic vos non vobis mellificatis, apes ;
 Sic vos non vobis fertis aratra, boves.

(Virgil).

Ainsi, mais non pour lui l'agneau porte la laine ;
 Ainsi, mais non pour lui le boeuf creuse la plaine ;
 L'oiseau bâtit son nid pour d'autres que pour lui ;
 Et le miel de l'abeille est formé pour antrui.

Sau :

Ainsi, pour vous, oiseaux, au bois vous ne nichez ;
 Ainsi, pour vous, moutons, vous ne portez la laine ;
 Ainsi, mouches, pour vous, aux champs vous ne rûchez ;
 Ainsi pour vous, taureaux, vous n'écorchez la plaine.

Voi, nu vă face-ți cuibul o ! păseri, pentru voi ;
 Nu pentru voi cu lână vă îmbrăcați, mioare ;
 Nu pentru tine albină, strângi mierea de pe floare ;
 Nu pentru voi, cu plugul arați câmpia, boi !

(Traduc. T. A. Naum).

Sau, după cum a tradus versurile de mai sus ale lui Virgil, tot tânărul și talentatul nostru amic d-l T. A. Naum :

Astfel, voi cuibul, păseri nu-l faceți pentru voi ;
 Astfel, voi purtați lâna nu pentru voi, mioare ;
 Astfel, albini, a voastră nu-i mierea de pe floare ;
 Astfel, voi pentru alții arați câmpia, boi !

În vremuri grele, țara a făcut apel la opinică prin sunetul clopotelor și al goarnelor, și opinica a răspuns, trecând Dunărea ca un singur om.

Acum a sosit momentul ca proprietatea cea mare să vie în ajutorul acelei țărănime și să-i dea hrana de toate zilele. S'o facă deci, cu o oară mai înainte ; căci dacă, și de astă dată, sătenii vor rămâne peritori de foame, nu știu, zău ! dacă la o altă nevoie, vom mai putea forma din piepturile lor un zid de apărare în contra dușmanului.

Așa dar, țăranul are și el drept, trebuie s'o recunoaștem, la o părticică din pământul pe care trăește și pe care, prin munca lui, îl face să rodească. El trebuie însă să știe că nu poate să ceară acest drept decât pe calea pașnică, iar nu

cu ciomagul, cu arma, cu barda sau cu toporul în mână ; căci această țară, mult încercată, nu mai poate suferi o sguiditură ca aceea din primăvara anului 1907, de tristă memorie.

Rătăciților care, în acel an fatal, o reamintim cu durere, au ucis oameni și vite, au pus foc la coșerile și conacurile proprietarilor sau arendașilor, lăsând în urma lor numai jale, ruină și sărăcie, le vom rosti cuvintele pe care poetul într'o situație analogă, însă mult mai teribilă, le adresează comunarzilor cari, în anul 1871, într'una din cele mai cumplite revoluții ce au sguidit omenirea, au uzat de aceleași mijloace reprobate, voind a distruge capitala lumii civilizate :

Ori cine ați fi pe lume, cu drag v'am ocrotit,
 Odraslă de durere ce crima a sădit ;
 Căci, pentru al vostru bine, spre a vă feri de rele,
 Eu n'am cruțat nici sfaturi, nici lacrimile mele.
 O ! frații mei de jale, nătângi în învrăjbire,
 Respingeți fără preget nebuna amăgire,
 Iar idealul vostru din ceruri să-l luați,
 Spre viitorul mândru privirea vă îndreptați ;
 Nu suferiți pe nimeni peirei să vă deie ;
 Ori cine ar fi acela, în contra lui să steie
 Deplin voința voastră. Nici sfatul n'ascultați,
 Care sădește ura într'aceiași frați.
 Infrângeți orice chinuri și a foamei istovire.
 Vai ! cât a fost de aproape năprasnica peire !

(V. Hugo «L'année terrible», traduc. A. Naum).

Iași.

D. Alexandresco.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIUNE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIUNEA III

Audiența dela 30 Octombrie 1913

Președinta d-lui I. Duca, președinte

Judecătorul-sindic al tribunalului Ilfov al falimentului F. Nacht
 cu B. M. Brinder

SOCIETATE ÎN NUME COLECTIV. — FALIMENTUL UNUIA DIN ASOCIAȚI. — DISOLVARE. — ART. 193 COD. COM.

Din termenii întrebuițați de legiutor în art. 193 cod. comercial, rezultă neîndoios că socie-

tatea, în nume colectiv se dizolvă de plin drept prin efectul declarării în faliment a unuia din asociați, ca și în caz de moarte sau de interdicțiune a unui asociat. Prin urmare, dizolvarea ei poate fi constatată și declarată de justiție după cererea oricărui din asociați, chiar și a celui căzut în faliment, prin reprezentantul său legal, iar nu numai după cererea celorlalți asociați, de oarece legea nu face nici o deosebire.

No. 425. — Casată, în urma recursului făcut de judecătorul-sindic al tribunalului Ilfov în falimentul F. Nacht, decizia Curței de apel din București, secția IV, No. 17 din 1913, dată în procesul cu B. M. Brinder.

S'a citit raportul făcut în cauză de d-l consilier A. Suci.

S'au ascultat d-l avocat M. Flechtenmacher, pentru recurent, în dezvoltarea motivelor de casare, în lipsa intimatului.

Curtea, deliberând,

Asupra motivului de casare :

«Violarea și rea interpretare a art. 193 cod. comercial, nemotivare și exces de putere.

«Deși acest articol dispune fără a distinge că societatea în nume colectiv încetează prin moartea, interdicțiunea, incapacitatea legală sau falimentul unuia dintre asociați, afară numai dacă nu există convențiune contrară și cu toate că este admis unanim că dispozițiunile acestui articol pot fi invocate atât de ceilalți asociați cât și de erorii celui mort, curatoarele interzisului sau reprezentantul celui incapabil sau al falitului, totuși Curtea pentru a admite apelul d-lui B. M. Brinder judecă, făcând distincție că dispozițiunile acestui text de lege nu s'au creiat decât în favoarea asociaților de bună credință, pentru că cel căzut în stare de faliment nu trebuie să-și facă un titlu din falimentul său ca să pună capăt societății din care face parte; și în speță, Curtea hotărăște că întrucât B. M. Brinder celalt asociat n'a cerut dizolvarea și lichidarea societății, această societate continuă de a exista.

«Judecând astfel, Curtea violează sus menționatul articol printr'o greșită interpretare și fără a motiva din ce anume fapte își face convingerea că falimentul a fost aranjat de rea credință, pentru a servi ca titlu în cererea de dizolvare și lichidare, comite un vădit exces de putere, când pune ca principiu că oricine cade în stare de faliment trebuie considerat că este de rea credință».

Având în vedere decizia supusă recursului, din care se constată că la 30 Aprilie 1912, a intervenit între B. M. Brinder și Samuel Nacht un contract de societate în nume colectiv, pentru exploatarea unei păduri din județul Dolj; că, în urmă S. Nacht, care mai exercita și un alt comerț, fiind declarat în stare

de faliment, judecătorul-sindic a cerut tribunalului să declare dizolvată societatea;

Că, Curtea de apel, judecând în a doua instanță, a respins cererea judecătorului-sindic argumentând că falitul neputând să-și facă un titlu din falimentul său, ca să desființeze societatea din care face parte, urmează că nici sindicul, care nu are mai multe drepturi decât falitul, nu poate să ceară dizolvarea societății, acest drept aparținând numai celuilalt asociat, dacă ar crede aceasta în interesul său;

Având în vedere însă că după dispozițiunile art. 193 din codul de comerț, societatea în nume colectiv încetează prin falimentul unuia din asociați, afară numai dacă nu există convențiune contrarie;

Având în vedere că din termenii înrebuițați de legiuitor, rezultă neîndoios, că societatea în nume colectiv, se dizolvă de plin drept, prin efectul declarării în faliment a unuia din asociați, ca și în caz de moarte sau de interdicțiune a unui asociat; că prin urmare, dizolvarea ei poate fi constatată și declarată de justiție după cererea oricărui din asociați, chiar și a celui căzut în faliment, prin reprezentantul său legal, iar nu numai după cererea celorlalți asociați, după cum a decis în speță Curtea de apel, de oarece legea prin nici o dispoziție a ei nu face o asemenea deosebire;

Având în vedere că, în speță, se constată că societatea în nume colectiv a cărei dizolvare se cere de judele-sindic, în numele falitului S. Nacht, se compune din doi tovarăși și anume : B. M. Brinder, intimatul în recurs și S. Nacht; că acesta din urmă, fiind declarat falit, nu se poate concepe cum ar putea să continue mai departe societatea;

Considerând că astfel fiind, Curtea de apel a violat dispozițiunile art. 193 din codul de comerț, când, pentru a respinge cererea judecătorului-sindic de a se declara dizolvată societatea în nume colectiv «Brinder & Nacht», argumentează și pune în principiu că asociatul falit, nu poate cere dizolvarea societății, ci numai celalt asociat; că dar, motivul de casare invocat se găsește întemeiat și trebuie să fie admis, urmând a se casa decizia Curței de apel.

Pentru aceste motive, casează.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI

SECȚIUNEA IV

Audiența dela 23 Noembrie 1913

Președînța d-lui Ar. Alexandrescu, consilier

Dumitru Lovin cu Isac Mitrany și Albert Benrey

DESPĂGUBIRI CIVILE. — FORMULAREA LOR. — ACȚIUNE PUBLICĂ.
 — PUNEREA EI ÎN MIȘCARE. — APEL. — EFECT DEVOLUTIV.
 DESPĂGUBIRI CIVILE. — MINISTER PUBLIC. — CONCLUZIUNI. —
 PARTE VĂTĂMATĂ. — ART. 184 PR. CIVILĂ.

1° Pentru ca patronul să poată răspunde de daune în apel, înaintea instanțelor represive, din cauza unui delict penal, trebuie ca acțiunea publică să fi fost pusă în mișcare în contra prepulsului încă dela prima instanță, fie de către Ministerul public având ca parte alăturată pe partea civilă, fie în principal de către însăși partea civilă, căci numai astfel, în virtutea efectului devolutiv al apelului, cea de a doua instanță poate pipăi existența delictului, a daunelor isvorâte dintr'ânsul și a responsabilității civile a persoanelor, de unde rezultă că dacă prima instanță n'a fost sezisată cu o asemenea acțiune, chestiunea nu poate fi cercetată pentru prima oară în apel.

2° Dacă potrivit dispozițiilor art. 184 pr. civilă, Ministerul public este chemat a-și da concluziunile în toate cazurile când un act este defăimat de fals, prin urmare nu numai în cursul unei instanțe civile propriu zise, dar chiar și în cursul unei instanțe penale când au rămas în joc numai interesele părții civile, acest drept trebuie înțeles însă în sensul că asemenea concluzii pot fi luate numai în interesul instrucțiunii, iar nu în sensul că Ministerul public să formuleze și cereri de despăgubiri substituindu-se astfel părții vătămăte.

Curtea,

Asupra opoziției făcută de Dumitru Lovin, în contra deciziei corecționale a acestei Curți No. 180 din 1913, prin care i se respinge ca nesustînut apelul ce a declarat, în calitate de parte civilă, în contra

sentinței corecționale No. 598 din 1913 a tribunalului Ilfov secțiunea II;

Având în vedere că, din actele aflate în dosar, din concluziunile părților și din acelea ale Ministerului public se constată în fapt următoarele:

La 9 Septembrie 1911, firma Mitrany și Benrey, chiami în judecată, înaintea judecătorei ocolului 5 București, pe Dumitru Lovin, domiciliat în București, șoseaua Mihai Bravu No. 180, spre a fi obligat, în baza unei polițe, la plata sumei de 259 lei și 85 bani.

La 6 Octombrie 1911, primul termen de înfățișare, pârătul declară că semnătura după poliță nu este a sa și cere să se facă o verificare de scripte, ceea ce judecata încuviințează și amână afacerea la 10 Noembrie 1911, pentru ca pârătul să depună actele de comparație. La această dată, prezentându-se părțile se numește un expert caligraf pentru jurământul căruia se fixează ziua de 19 Noembrie 1911; iar fondul se amână la 13 Decembrie 1911; la 19 Noembrie, pentru lipsă de procedură cu expertul, verificarea se amână la 24 Noembrie 1911, când, lipsind părțile și expertul, lucrarea a fost scoasă după rol; la 13 Decembrie, venind la ordinea zilei judecarea fondului și prima reclamantă prezentându-se, acțiunea acestuia a fost admisă, în lipsa pârâtului, prin cartea de judecată No. 2046.

La 17 Decembrie 1911, pârătul Dumitru Lovin, face opozițiune, iar la ziua fixată stăruie și judecata admite ca verificarea ce se ordonase deja, să se efectueze și se fixează ziua de 25 Februarie 1912, spre a se lua jurământul expertului, iar fondul se amână la 15 Martie acelaș an; dela 25 Februarie verificarea s'a amânat la 3 Martie și apoi la 14 Aprilie 1912, fără ca ziua fondului să fie schimbată dela 15 Martie la o altă zi posterioară zilei fixată pentru verificare; la 15 Martie pârătul Lovin, care știa că i se acordase termen la 14 Aprilie pentru verificare, nu se prezintă la fond, și judecata, după cererea firmei reclamante, prin cartea de judecată No. 452, i respinge opozițiunea ca nesustînută.

Făcând recurs, de asemenea i se respinge.

Mitrany și Benrey, investind cu formula executorie cărțile de judecată ce le dăduseră câștig de cauză, la 13 Iunie 1912, somează pentru plată pe Dumitru Lovin, care văzându-se urmărit face plângere directă, la 13 Iulie 1912, către tribunalul Ilfov, cerând ca polița, care formase temeiul judecății la judecătorul de ocol, să fie declarată falsă și să i se plătească suma de 10.000 lei daune, iar la 24 Iunie 1912, fiindcă, în urma somațiunii i se aplicase și sechestru, a cerut suspendarea executării până la judecarea falșului, ceea ce judecătoria i-a admis.

Fixându-se termen pentru judecata falșului înaintea tribunalului Ilfov, secțiunea II. la una din înfățișări, Dumitru Lovin, se înscrie în falș în contra semnăturii din poliță, arătând ca autori pe Mitrany și Benrey, după care afacerea este trimisă la judecătorul de instrucție spre a se face în prealabil cercetări.

Înaintea instrucțiunii Isac Mitrany și Albert Benrey, declarând că n'au nici o cunoștință despre falșitatea poliței și că această poliță li s'a adus de către omul lor de afaceri Alexandru Klein, actualmente dispărut, s'a ordonat o expertiză caligrafică prin expertul Petru Io-

nescu care prin raportul său afirmă că semnătura din poliță nu este a lui Dumitru Lovin ci falsificată și că autorii falșului nu sunt Mitrany și Benrey.

În urma acestor cercetări, tribunalul judecând aface-rea în fond, constată prin sentința No. 598 din 1913 că semnătura de «Dumitru Lovin» din poliță e falsificată și achită pe inculpații Mitrany și Benrey, ca autori ai falșului, în lipsă de dovezi, sau că s'ar fi servit cu bună știință de această poliță falșă.

Contra sentinței tribunalului parchetul n'a făcut apel, a făcut însă Dumitru Lovin ca parte civilă și Curtea prin deciziunea No. 180 din 1913 respingând acest apel, Lovin a declarat opozițiunea de față, care urmează a se judeca astăzi.

Acestea sunt faptele.

Având în vedere că oponentul Dumitru Lovin, astăzi înaintea Curței, cere, ca Isac Mitrany și Albert Benrey să fie obligați să-i plătească suma de 10.000 lei daune isvorâte nu din faptul că ei ar fi autorii falșului conform art. 125 cod. penal, după cum au susținut pentru un moment la prima instanță, dar : 1) pentru că Alexandru Klein, prepusul lor, fiind autorul acestui falș, ei sunt răspunzători ca patroni ai acestuia ; și 2) că, chiar dacă nu ar rezulta că Klein e autor, totuși, fiindcă Mitrany și Benrey s'au servit cu bună știință de această poliță a cărei falșitate a fost constatată, încă ei sunt răspunzători de asemenea daune ca unii ce au comis delictul prevăzut de art. 126 cod. penal ;

Considerând, în ce privește primul motiv al apelantului, Lovin, că el este nefondat, de oarece, în drept, pentru ca patronul să poată răspunde de daune în apel înaintea instanțelor represive din cauza unui delict penal săvârșit de un prepus al său — în speță de delictul de falș — trebuie ca acțiunea publică să fi fost pusă în mișcare în contra prepusului încă dela prima instanță, fie de către ministerul public având ca parte alăturată pe partea civilă, fie în principal de către însăși partea civilă, căci numai astfel, în virtutea efectului devolutiv al apelului, cea de a doua instanță poate pipăi existența delictului, a daunelor isvorâte dintr'ânsul și a responsabilității civile a persoanelor, de unde rezultă că dacă prima instanță n'a fost sesizată cu o asemenea acțiune, cesțiunea nu poate fi cercetată pentru prima oară în apel ;

Considerând că, din examinarea tuturor actelor cauzei rezultă că, în speță, cesțiunea responsabilității penale pentru falș, a prepusului n'a fost dedusă

înaintea tribunalului nici de către ministerul public, nici de către partea civilă, Dumitru Lovin ;

Că, prin urmare, Curtea, nu are cădere a se pronunța astăzi asupra daunelor cerute de apelant, dela patronii Mitrany și Benrey, rezultate din delictul prepusului lor Alexandru Klein, rămânând însă deschis dreptul apelantului de a se adresa pe cale regulată spre a cere aceste daune, fie de-a dreptul înaintea tribunalului civil, fie odată cu acțiunea publică înaintea instanțelor represive ;

Considerând, în ce privește cel de al doilea mijloc invocat de apelant, când cere daune dela Mitrany și Benrey deducându-le din delictul personal al acestora, rezultat din faptul că s'au servit de poliță cu bună știință că este falșă, că de asemenea trebuie respins ca nefondat, de oarece din nici un act de instrucțiune, dinaintea tribunalului sau dinaintea Curței, nu se constată că atunci când numiții Mitrany și Benrey au prezentat polița, în acțiunea ce au intentat în contra apelantului, la judecătorul de ocol, ar fi avut cunoștința că polița este falșă ;

Considerând că, simplul fapt al lui Dumitru Lovin de a nu recunoaște semnătura de pe poliță la judecătorul de ocol, nu constituie o dovadă suficientă că Mitrany și Benrey ar fi avut cunoștință despre falșitatea semnăturii, și nici posterior acestei nerecunoașteri, ei nu puteau dobândi cunoștința folosinței, căci, cu ocaziunea procedurilor urmate înaintea judecătorului de ocol o verificare de scripte n'a avut loc și cărțile de judecată s'au pronunțat socotindu-se polița ca bună în lipsa pârâtului Lovin ;

Considerând că, dacă Mitrany și Benrey n'au putut fi de rea credință în cursul instanței la judecătoria de ocol, cu atât mai mult n'au putut fi de rea credință când au cerut executarea cărților de judecată, căci, de astă dată, erau armați cu un titlu legal definitiv, care, până la proba contrarie, prezumă ca adevărată semnătura din poliță și din nimic nu rezultă că intimații din apelul de azi ar fi devenit de rea credință dela pronunțarea cărților de judecată și până în momentul când au cerut executarea lor ;

Considerând că, falșitatea poliței n'a căpătat un caracter concret și de siguranță decât din momentul când s'a făcut verificarea semnăturii înaintea jude-

cătorului de instrucțiune și mai cu seamă când tribunalul, prin sentința apelată, a constatat falșitatea și numai din acest moment Mitrany și Benrey ar fi putut deveni de rea credință, dar acestea sunt fapte posterioare intentării acțiunii penale la tribunal de către Dumitru Lovin, și deci nu pot fi luate în cercetare azi, ne putând fi supuse examenului decât dacă și de aci înainte intimații vor persista în a face uz de poliță și dacă apelantul va găsi cu cale să angajeze o nouă instanță în această privință;

Că, prin urmare, nici pe această cale nu se poate acorda daunele cerute de Dumitru Lovin;

Având în vedere că, ministerul public a susținut că, deși în speță nu s'a stabilit cine a fost autorul falșului și nici dacă Mitrany și Benrey s'au servit cu bună știință de actul falș, totuși, aceștia recunoscând în instanță că polița li s'a adus de către prepusul lor Alexandru Klein, ei trebuie să răspundă de daune, fiind vinovați de un quasi-delict, căci din cauza neglijenței lor de a avea un funcționar conștiincios, s'a cauzat prejudiciu oponentului;

Considerând că, susținerile ministerului public urmează să fie înlăturate, de oarece dacă potrivit dispozițiilor art. 164 din procedura civilă, ministerul public este chemat ași da concluziunile în toate cazurile când un act este defăimat de falș, prin urmare nu numai în cursul unei instanțe civile propriu zise, dar chiar și în cursul unei instanțe penale când au rămas în joc numai interesele părții civile, acest drept se înțelege însă în sensul că asemenea concluzii pot fi luate numai în interesul instrucțiunii și dovedirii falșului, nu însă ca ministerul public să formuleze și cereri de despăgubire substituindu-se astfel părții vătămate prin falș, care parte nici n'a formulat azi și nici la prima instanță cerere de despăgubiri isvorâte dintr'un quasi-delict în sensul susținerilor ministerului public;

Considerând că, chiar dacă partea lezată, Dumitru Lovin, ar fi formulat o asemenea cerere și intimatul ar fi primit să fie discutată pentru prima oară în apel, încă ea urmează să fie înlăturată, căci instanțele penale nu pot acorda daune decât cu condițiune ca să stabilească existența delictului penal și ca aceste daune să rezulte din delict, iar nu dintr'un fapt strein cum este quasi-delictul la care se referă

ministerul public, care poate face obiectul unei acțiuni în daune însă numai înaintea instanțelor civile;

Că, astfel fiind, opozițiunea și apelul lui Dumitru Lovin cată să fie respinse ca nefondate;

Pentru aceste motive, redactate de d-l consilier Al. Dem. Oprescu, respinge ca nefondată opozițiunea și apelul, etc.

Semnați : Ar. Alexandrescu, Al. Dem. Oprescu, Al. Negrescu

TRIBUNALUL JUDEȚULUI NEAMȚ

(Camera de consiliu)

Audiența dela 10 Octombrie 1913

Președinta d-lui G. Petrescu-Dâmbovița

G. Cireș, cerere de înscriere în listele electorale

LISTE ELECTORALE. — COLEGIUL II DE SDNAT. — INSTITUTORI CARE EXERCITĂ FUNCȚIUNEA LA SATE. — DISPENSĂ DE CENS. — ART. 9 L. ELECTORALĂ.

De vreme ce, potrivit legii învățământului din Aprilie 1912, posterioară legii electorale, învățătorii cari au reușit la examen au acelaș titlu și grad ca institutorii dela orașe, urmează ca și ei, cu toate că exercită funcțiunea lor la sate, să fie dispensați de cens pentru colegiul II de Senat, ca unii ce intră în prevederile art. 9 din legea electorală.

Ordonanța No. 7303 din 1913

În camera tribunalului și înain'ea noastră s'a prezentat d-l G. Cireș, institutor, domiciliat în comuna Siliștea-Bârcu, acest județ, cu petițiunea înregistrată la No. 25321 de astăzi, cerând înscrierea sa în listele electorale ale alegătorilor colegiului II de Senat, dela acest județ, iar în dovedirea cererei sale a prezentat adresa ministerului de culte și instrucțiune sub No. 90895 din 3 Decembrie 1910, prin care i-se face cunoscut că, în urma examenului depus de numitul petiționar, ministerul 'i-a conferit titlul de institutor pe loc pe ziua de 1 Ianuarie 1911;

Având în vedere că, după art. 9 din legea electorală, fac parte din colegiul II-lea de Senat, cu dispensă de cens, între alții și profesorii școalelor din orașe sau ai școalelor secundare recunoscute de stat;

Că, este ne contestat, că în această categorie intră și institutorii dela școalele primare din orașe;

Că, chestiunea dedusă înaintea noastră este a se ști dacă și învățătorii cari au obținut pe loc gradul de institutor, conform legii învățământului având gradul egal cu institutorii de la orașe, pot beneficia de dispensa de cens, pentru a fi înscriși la colegiul II de Senat;

Considerând că legiuitorul prin art. 9 din legea electorală, a avut ca bază când a prevăzut dispensa de cens, pentru colegiul II de Senat, titlul academic al alegătorului; că de vreme ce potrivit legii învățământului, din Aprilie 1902, deci posteroară legii electorale, învățătorii care au reușit la examen au același titlu și grad cu institutorii dela orașe, urmează că și ei, cu toate că exercită funcțiunile lor la sat, să fie dispensați de cens, ca unii ce intră în prevederile art. 9, din legea electorală; că, astfel fiind, și întru cât Gh. Cireș prezintă adresa mine-rului cultelor No. 90895 din 1910, prin care se cons'ată că, în urma examenului depus, ministerul 'i-a conferit titlu de institutor pe loc în comuna Si-liștea-Bârcu, pe ziua de 1 Ianuarie 1911, urmează să fie înscris, cu dispensă de cens, ca alegător la cole-giul II de Senat, dela acest județ.

Pentru aceste motive, admitem cererea și ordonăm înscrierea d-lui Gh. Cireș, institutor, din comuna Si-liștea-Bârcu, în listele electorale ale alegătorilor co-legiului II de Senat, dela acest județ.

Semnat : Gh. Petrescu-Dâmbovița.

JURISPRUDENȚA STRĂINĂ

TRIBUNALUL CIVIL DIN CHARLEROY

Audiența dela 15 August 1911

LEGATE UNIVERSALE SAU CU TITLU UNIVERSAL. — ACCEPTAREA ACESTOR LEGATE. — NECESITATEA UNEI DECLARAȚII LA GREFA TRIBUNALULUI. — NEAPLICARE, ÎN SPECIE, A ART. 784 G. FR. (695 C. CIV. ROM.).

Legatarii universali sau cu titlu universal, care voesc a accepta legatul, nu au nevoie de a face o declarație la grefa tribunalului, art. 784 (695 c. civ. rom.), nefiind aplicabil în specie.

Renunțarea la legatele universale sau cu titlu universal poate deci fi atât expresă cât și tacită și se dovedește conform principiilor generale.

(Din *La Flandre judiciaire*).

Observație.—Legatarul nu este obligat a primi le-gatul ce i s'a făcut. El poate deci să-l repudieze, nemine neputând fi silit a fi moștenitor fie ab in-testat, fie testamentar. *Nemo invitus heres*.

Care sunt însă formele acestei renunțări? In pri-vința legatului singular sau particular, ca și în pr-ivința donațiunilor, toți autorii admit că renunțarea nu este supusă la nicio formă și că ea poate fi atât expresă cât și tacită ¹⁾.

In privința legatelor cu titlu univerval, și mai ales în privința acelor universale, se susține însă că renunțarea trebuie să se facă la grefa tribunalului (art. 695 c. civ.) și la noi, chiar la grefa judecăto-rului de ocol (art. 34 l. judecăt. de ocoale din 1907), pentru că legatarii universali și chiar cei cu titlu uni-versal sunt *loco heredum* (art. 650 și 897) ²⁾.

Această soluție este însă, după părerea noastră, inadmisibilă, pentru că renunțarea fiind, ca și accep-tarea, o manifestare a consimțământului, ea trebuie să fie validă îndată ce este neîndoelnică. Art. 695 din codul civil, care face din renunțarea la succe-siunea ab intestat un act solemn, fiind o excepție și o derogare dela dreptul comun, nu se aplică deci la succesiunea testamentară și renunțarea poate fi, în asemenea materie, atât expresă cât și tacită, ea dovedindu-se conform principiilor generale dela obli-gații ³⁾.

Renunțările nepresupunându-se însă niciodată, și ele, rezultând numai din declarația expresă a păr-ților sau din fapte pozitive ce nu lasă nicio îndo-ială asupra intențiunei lor ⁴⁾, legatarul nu va fi con-

1) Vezi tom. III, partea II, al Coment. noastre. p. 277 nota, precum și tom. IV, partea I, p. 708, nota 3 (ed. a 2-a). Cpr. C. Craiova și Cas. rom. *Dreptul* din 1888, No. 18 și Bult. 1888, p. 37; Répert. Sirey-Car-pentier, V^o *Legs*, 624 și autoritățile citate acolo; Bau-dry et Colin, *Don. et testaments*, II, 2281, etc.

2) Demolombe, XXII. 327; Arntz, II, 2169; Aubry et Rau, VII, § 726, p. 531; C. Besançon, Sirey, 91. 2. 99; D. P. 92. 2. 115, etc.

3) Vezi în acest sens, Pothier, *Don. testamentaires*, VIII, 317, p. 316 (ed. Bugnet); Planiol, III, 2731; T. Huc, VI, 319; Thiry, II, 485, p. 478; Laurent. XIII, 554; Baudry et Colin, *Don. et testaments*, II, 626; Répert. Sirey, V^o *Legs*, 626; Demante et Colmet de Santerre, IV, 194 bis II; Cas. fr. Sirey, 1904. 1. 10.

4) Cpr. Cas. rom. s. III, decizia No. 199 bis din 3 Aprilie 1913, *Cr. judiciar* din 1913, No. 46, p. 552. Vezi tom. III, partea II al Coment. noastre, p. 277, nota 4 și tom. IV, partea I, p. 598 și 631, nota 2.

siderat că a renunțat la dreptul său, decât atunci când actul din care se deduce renunțarea nu este susceptibil de altă interpretare ⁵⁾.

Astfel, consimțământul legatarului la înstrăinarea lucrului legat ar putea constitui uneori o renunțare tacită. Tot astfel ar putea fi considerat și refuzul din partea legatarului de a executa sarcinile legatarului, etc.

Nu trebuie însă să confundăm abstențiunea, care ar rezulta din inacțiunea și tăcerea legatarului, cu renunțarea care nu poate să rezulte decât din fapte incompatibile cu voia de a accepta.

Renunțarea legatarului atârnă deci de împrejurările cauzei, și fiind vorba, în specie, de o chestie de fapt, decizia care interpretează voința lui, scapă de sub orice control al Curței de casație ⁶⁾.

D. ALEXANDRESCO

TRIBUNALUL CIVIL DIN BAYEUX

Audiența dela 19 Mai 1912

URMĂRIRE SILITĂ. — DRUMURI DE FER ALE STATULUI. — LOMOTIVĂ.

Locomotivele drumurilor de fer ale Statului nu pot fi urmărite de către creditorii lui, ca și celelalte mobile aparținând acestei persoane morale de drept public.

(Din D. P. 1912. 5. p. 28).

Observațiune. — Avera Statului, mobilă sau imobilă, nu poate fi urmărită de către creditorii lui. În adevăr, datoriile Statului nu pot fi plătite decât prin înscrierea unui credit în buget. Această excepție dela dreptul comun se justifică, mai întâi, prin împrejurarea că Statul este presupus solvabil și, în al doilea loc, prin împrejurarea că asemenea urmărire ar împiedica funcționarea regulată a serviciilor publice. Vezi D. Alexandresco, tom. X, p. 337 și 759 și autoritățile citate. *Contra*: Cas. rom., Bult. s. 1, anul 1880, p. 135.

Aceeaș soluție este admisă în privința averii co-

5) Cpr. Laurent, XIII, 555; Demolombe, XXII, 328; Troplong, *Don. et testaments*, III, 2157; Pand. fr., V° *Don. et testaments*, 8717 urm.

6) Cas. fr. D. P. 77.5. 278, No. 15.

munelor și județelor. C. București, *Cr. Judiciar* din 1904, No. 53.

Art. 88 din legea dela 1873 pentru Creditul fonciar român dispune, de asemenea, că nici un sechestrul nu poate fi pus pe averea mobilă sau imobilă a societății Creditului fonciar.

S. R.

TRIBUNALUL CIVIL DIN CARCASSONNE

Audiența dela 8 Ianuarie 1913

INTERDICȚIE. — FEMEE MĂRITATĂ. — ADMISIBILITATE.

Femeea măritată poate fi pusă sub interdicție.

(D. P. 1913. 5. p. 8).

Observațiune. — Soluția mai sus admisă este constantă atât în doctrină cât și în jurisprudență. (Argument din art. 436 și 451 c. civil). V. D. Alexandresco, tom. III, partea 1-a, p. 12 și autorii citați.

Se decide, de asemenea, că femeea măritată poate fi pusă sub consiliu judiciar, neputându-se pretinde că această măsură ar fi inutilă față cu protecțiunea ce ea găsește în necesitatea de a dobândi autoritatea maritală. Vezi D. Alexandresco, *op. cit.*, p. 89 (ed. a 2-a); trib. Iași, *Cr. Judiciar* din 1894, No. 8; trib. Toulouse, D. P. 1912, 5, p. 3 și *Dreptul* din 1912, No. 11, p. 8 (cu nota noastră), etc.

S. R.

BIBLIOGRAFIE

Marea operă de Drept Civil a d-lui profesor D. Alexandresco, a sporit volumele sale din a doua ediție cu încă unul. Acesta este tomul IV, partea I (donățiunile între vii), care a eșit acum de sub tipar și s'a pus în vânzare.

Acei cari posedă această prețioasă operă să se grăbească a-și procura volumul apărut, căci fiind dată importanța materiei ce tratează, numărul exemplarelor va fi repede epuizat.

Prețul acestui volum este 20 lei.

* * *

Legea asupra taxelor de timbru și înregistrare, adnotată de Aurel Sterescu, licențiat în drept. București 1913. *Librăria Nouă.* — Prețul 3 Lei

* * *

NOTIUNI DE DREPT INTERNAȚIONAL PUBLIC de Valerian Ursianu, profesor la facultatea juridică din București. Volumul I. Tipografia „Gutenberg“ Ioseph Göbl s-sori, 1913. — Prețul 12 lei.